

4 ianuarie 2017

Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău
1 componentă:
președintele completului, judecătorul
judecătorii
referierMaria Guzun
Lidia Bulgac și Cotruță Iurie
Elena Țurcanu

Examenînd în cadrul ședinței judiciare publice cererea de apel declarată de ÎCS „Delamode Moldova” SRL împotriva hotărîrii judecătorești Botanica, mun.Chișinău, emisă la 11 aprilie 2016, în pricina civilă nr.2c-1146/16, intentată la cererea SC„Damidor” SRL dîmhemare în judecată a ÎCS „Delamode Moldova” SRL privind încasarea datoriei, după expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor Cotruță Iurie, a

Constatat

La data de 24 noiembrie 2014, SC „Damidor” SRL s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS„Delamode Moldova”SRL privind încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii SC „Damidor” SRL a indicat că, în perioada 22 iulie 2014 - 10 septembrie 2014, a prestat ÎCS „Delamode Moldova” SRL servicii de transport internațional de mărfuri, pentru care ultima nu s-a achitat integral, acumulând o datorie în mărime de 294033,30 lei.

Mai indică SC„Damidor” SRL că, la 01 noiembrie 2014, în scopul soluționării amiabile a litigiului, a expediat în adresa ÎCS „Delamode Moldova” SRL o cerere prealabilă, pe care ultima a recepționat-o la 03 noiembrie 2014, prin care i-a solicitat în termen de 7 zile să semneze actura WH0241727 din 02 septembrie 2014 și factura WH 0241724 din 10 septembrie 2014, actul de verificare între ele, precum și să achite integral datoria în mărime de 294033,30 lei, însă prin scrisoarea din 10 noiembrie 2014 ultima a restituit aceste documente și a refuzat satisfacerea solicitărilor înaintate sub niște pretexte irelevante.

Consideră SC„Damidor” SRL, că în așa mod ÎCS „Delamode Moldova” SRL se eschivează de la executarea obligațiilor față de dînsa.

Solicită SC„Damidor” SRL, încasarea de la ÎCS „Delamode Moldova” SRL în beneficiul ei a datoriei în mărime de 294033,30 lei și încasarea de la ÎCS „Delamode Moldova” SRL în beneficiul ei a cheltuielilor de judecată legate de achitarea taxei de stat la adresarea în judecată în mărime de 8821 lei. Asigurarea acțiunii prin aplicarea sechestrului pe bunurile mobile și imobile care aparțin ÎCS „Delamode Moldova” SRL.

Prin hotărîrea judecătorești Botanica, mun.Chișinău, emisă la 11 aprilie 2016, s-a admis ca întemeiată acțiunea SC „Damidor” SRL împotriva ÎCS„Delamode Moldova” SRL privind încasarea datoriei. S-a încasat de la ÎCS „Delamode Moldova” SRL în beneficiul SC „Damidor” SRL datoria în mărime de 294033,30 lei și cheltuielile de judecată legate de achitarea taxei de stat la adresarea în judecată în mărime de 8821 lei, în total 302854,30 (trei sute două mii opt sute cincizeci și patru) lei.

La data de 10 septembrie 2016, ÎCS „Delamode Moldova” SRL a depus cerere de apel, prin care a solicitat admiterea cererii, casarea integrală a hotărîrii instanței de fond și emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea acesteia a indicat că, cu hotărîrea nominalizată nu este de acord din următoarele considerente:

În baza contractelor încheiate între reclamantul intimat și pîrîrul apelant, confirmate prin Contracte/Comenzi de transport, au fost stabilite raporturi obligaționale în urma cărora au fost prestate servicii de transport. De remarcat este faptul că aceste raporturi obligaționale au luat naștere din diverse contracte încheiate în diferite perioade de timp, fapt care demonstrează că părțile litigante mențin relații contractuale o perioadă de timp îndelungată, din anul 2011, respectînd condițiile contractuale cu bună credință.

La 24 noiembrie 2014, S.C.„Damidor”S.R.L. a înaintat o acțiune civilă către Î.C.S.„Delamode Moldova”S.R.L. privind încasarea unei datorii în mărime de 294033,30 lei. În motivarea acțiunii, S.C.„Damidor”S.R.L. a indicat că, în perioada 22 iulie 2014 - 10 septembrie 2014, a prestat Î.C.S.„Delamode Moldova”S.R.L. servicii de transport internațional de mărfuri, pentru care ultima nu s-a achitat integral, astfel acumulînd datoria de 294033,30 lei. Reclamantul intimat a indicat că la 01 noiembrie 2014, în scopul soluționării amiabile a litigiului, a expediat în adresa Î.C.S.„Delamode Moldova”S.R.L. o cerere prealabilă, pe care ultima a recepționat-o la 03 noiembrie 2014 prin care i-a solicitat în termen de 7 zile să semneze factura WH0241727 din 02 septembrie 2014 și factura WH 0241724 din 10 septembrie 2014, actul de verificare, precum și să achite integral datoria în mărime de 294033,30 lei, însă prin scrisoarea din 10 noiembrie 2014, pîrîrul apelant a restituit aceste documente și a refuzat satisfacerea solicitărilor înaintate sub niște pretexte irelevante.

Ține de menționat că, în cererea sa prealabilă, S.C.„Damidor”S.R.L. a indicat că pînă în luna august a anului 2014, ambele părți și-au onorat corelativ obligațiile, însă după acest moment Î.C.S.„Delamode Moldova”S.R.L. a încetat să efectueze plățile pentru serviciile restate. Astfel, reieșînd din cele menționate însăși de reclamantul intimat, pînă în luna august a anului 2014 părțile contractante și anumii S.C.„Damidor”S.R.L. și Î.C.S.„Delamode Moldova”S.R.L. și-au onorat obligațiile corelative. Pîrîrul apelant a apreciat critic faptul că începînd cu luna iulie 2014, ultimul are o obligație de plată a unei datorii în sumă de 294033,30 lei față de S.C.„Damidor”S.R.L.. Astfel Î.C.S.„Delamode Moldova”S.R.L. a ajuns la concluzia de a restitui documentele expediate în adresa sa pe motiv că permanent a făcut chitări către S.C. „Damidor”S.R.L., iar conform informației deținute de aceasta, din luna august 2014 pîrîrul apelant a efectuat plățile venite pentru serviciile prestate în perioada august - septembrie. Menționează că achitățile în această perioadă erau mai mari decît cele solicitate, astfel pîrîrul apelant a efectuat plăți inclusiv pentru serviciile prestate anterior. Totodată, conform actului de verificare, care a fost expediat de S.C.„Damidor”S.R.L. către Î.C.S.„Delamode Moldova”S.R.L. pentru a fi semnat, din 22.07.2014 pînă 10.09.2014 au fost efectuate următoarele achitări:

După formula cum urmează: debit (suma datorată)- credit (suma achitată),

1.(24542,05+17934,58+25790,39)-46441,57= 21825,45 (debit);

2.16450,18-46876,20= -30426,02 (credit/ suma achitată în avans);

3.(24248,64+25544,20+23306,75)-(25232,15+48968,48) = -1101,04 (credit/ suma achitată în avans);

4.(16623,09+18399,10+23796,24)-48640,48 = 10177,95 (debit);

5.9170,10-(48634,56+48560,26)= -88024,72 (credit/ suma achitată în avans);

6.(18440,90+24719,85)-48638,20= -5477,45 (credit/ suma achitată în avans);

7.15659,72-(49635,64+97666,94)=-13 1642,86 (credit/ suma achitată în avans);

8.15581,78-0 (suma achitată)=- 15581,78 (debit)

Astfel, în urma calculelor indicate se evidențiază suma totală achitată și suma totală datorată pentru serviciile prestate în perioadă 2.07.2014 - 10.09.2014 așa cum a indicat reclamantul/intimat.

Analizând calculele efectuate primim următoarele: Debitul total (suma datorată) și creditul total (suma achitată) pentru serviciile prestat în perioada sus indicată. Formula: (debit (1) +debit (4)+debit (8)) - (credit (2)+ credit (3)+ credit (5)+ credit (6) + credit (7)) = bilanțu unei achitate și sumei datorate. (21825.45+10177,95+15581,78) - (30426.02 + 1101,04+88024,72 + 5477,45 + 13 1642,86) = 47585,18 56672,09=-209086,91.

Astfel, drept al plăților efectuate în perioada 22.07.2014 - 10.09.2014, pîrîtul apelant a efectuat plăți de 209086,91 lei supra sumelc olicitate pentru serviciile prestate în această perioadă.

Menționează că, în urma fiecărei plăți, pîrîtul apelant achita în avans sau pentru careva datorii istorice în scopul prevenirii cărorv onflicte, acționînd cu bună-credință și fără pretenții, pentru menținerea colaborării productive în continuare, regretabil fiind faptul c eclamantul intimat înaintează pretenții neîntemeiate în pofida faptului unei colaborări din anul 2011 pînă la momentul înaintării acțiunii î istanța de judecată.

Indică că, între reclamantul/intimat și pîrîtul/apelant existau o multitudine de rapoarte juridice care aveau la bază contracte de livrare ărfurilor care erau încheiate la diferite date calendaristice. Astfel, fiecare contract în parte genera obligații corelative între părți, iar acest elatii izvorite dintr-un contract trebuie privite ca raporturi juridice izolate față de celelalte raporturi juridice stabilite prin alte contracte.

La examinarea cauzei în fond, instanța de judecată a reținut faptul că „la data și circumstanțele indicate reclamant .C.,„Damidor”S.R.L. i-a prestat pîrîtei Î.C.S. „Delamode Moldova” S.R.L. serviciile nominalizate, care se confirmă prin înscrisuril nexate, pentru care ultima nu s-a achitat integral, acumulînd o datorie de 294033,30 lei, confirmată prin actul de verificare din 10 septembri 0/4” și „La data și circumstanțele descrise, reclamanta S.C.,„Darmicor”S.R.L. a expediat în adresa pîrîtei Î.C.S. „Delamod oldova”S.R.L. cererea prealabil, care conform avizului de recepție, a fost recepționată de către ultima la 03 noiembrie 2014, prin care i- olicitat în termen de 7 zile să semneze factura WH0241727 din 02 septembrie 2014 și factura WH 0241724 din 10 septembrie 2014, act e verificare între ele, precum și să achite integral datoria în mărime de 294033,30 lei, însă, prin scrisoarea din 10 noiembrie 2014, ultima astituit aceste documente și a refuzat satisfacerea solicitărilor înaintate sub niște pretexte irelevante”.

În conformitate cu art.386 alin.(1) CPC, hotărîrea primei instanțe se consideră neîntemeiată dacă: a) circumstanțele importante pentr oluționarea pricinii nu au fost constatate și elucidate pe deplin; b) circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, pe care prim istanță le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente; c) concluziile primei instanțe, expuse în hotărîre, sînt î ontradicție cu circumstanțele pricinii;

Astfel, consideră că instanța de fond incomplet a constatat și elucidat circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii. Instanța d ond a determinat i incorect obiectul probații unui, adică circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii pornind de l meiul pretențiilor și obiecțiilor părților precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate. Instanța de fond tribuit importanță juridică circumstanțelor care formează obiectul probațiunii și anume, a evidențiat faptele cu caracter material-juridic car unt determinate de norma juridică ce reglementează raportul material-juridic. Totodată, instanța de fond a evidențiat faptele ce a emnificație exclusiv procesuală însă nu a evidențiat și constatat faptele probatorii - acele circumstanțe care, odată constatate, dovedes ircumstanțele de fapt ce formează obiectul probației. Or, determinarea incorectă a obiectului probațiunii poate fi condiționată de faptul c istanța de fond nu a pus în discuție circumstanțele importante pentru soluționarea justă a pricinii și anume acele circumstanțe cu privire l aptul achitării plăților supra sumelor solicitate în perioada invocată de reclamantul intimat, după părerea căruia, Î.C.S.,„Delamod oldova”S.R.L. datorează suma de 294033,30 lei pentru servicii prestate în perioada 22.07.2014 - 10.09.2014, fapt combătut prin actul d erificare și calculele relevate mai sus. Instanța de fond a tras concluzie cu privire la existența pretinsei datorii pentru serviciile prestate î erioada 22.07.2014 - 10.09.2014, însă probele care ar justifica asemenea concluzie lipsesc, sau sunt insuficiente ori inadmisibile, iz rgumentele pîrîtului apelant referitor la faptul că plățile efectuate supra sumelor solicitate reprezintă nu altceva decît o plată în avans sau lată a datoriiilor istorice pentru serviciile prestate anterior, instanța de fond nu le-a considerat constatate ca cuircumstanțe dovedite pri robele administrate. Astfel, se află în prezența unei situații cînd concluziile instanței de fond, expuse în hotărîre, și circumstanțele pricin unt rezultat al aprecierii incorecte a probelor, cînd probele administrate constituie temeiul unor concluzii referitor la faptul că în perioad ivocată de reclamantul intimat 22.07.2014 - 10.09.2014, pîrîtul apelant a efectuat plățile convenite chiar supra sumelor solicitate, iar instanț e fond a tras concluzii contrare cu atît mai mult că temeiul acțiunii civile și obiecțiile pîrîtului concretizează circumstanțele de fapt c rmează a fi dovedite într-o pricină civilă concretă.

În conformitate cu art.239 CPC Hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai p ircumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

În conformitate cu art.240 alin.(3) CPC Instanța judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

În ședință judiciară reprezentantul apelantei ÎCS „Delamode Moldova” SRL, cererea de apel a susținut-o pe deplin și a solicit dmiterea acesteia.

Reprezentantul intimatei SC „Damidor” SRL, cererea de apel nu a recunoscut-o și a solicitat respingerea acesteia, cu menținere otărîrii primei instanțe. Totodată a solicitat și încasarea de la ÎCS „Delamode Moldova” SRL în beneficiul SC,„Damidor” SRL cheltuieli entru asistența juridică în instanța de apel în valoare de 1500 lei.

În conformitate cu prevederile art.362 alin.(1) din CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțăr ispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

Cum rezultă din materialele pricinii, dispozitivul hotărîrii a fost pronunțat la 11 aprilie 2016, (f.d.34), iar cererea de apel a fost depusă l 0 mai 2016 (f.d.40).

Astfel, colegiul constată că apelul a fost depus în termen.

Studiînd materialele dosarului, Colegiul civil, consideră că cererea de apel este neîntemeiată și urmează a fi respinsă din următoarel onsiderente.

În conformitate cu prevederile art.373 CPC al RM. (1) Instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor aintate, legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

(2) În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum și cel are nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar î istanță de apel de către participanții la proces.

(3) În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temei elor invocate în primă instanță.

(4) Instanța de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărîrii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitate otărîrii în întregul ei.

(5) Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

(6) Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decât aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepții azurilor cînd consimte și cînd hotărîrea este atacată și de alți participanți la proces.

În conformitate cu prevederile art.385 alin.(1) lit.a) CPC al RM instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărîrea primei instanțe.

După cum a fost constatat și de către instanța de fond, SC „Damidor” SRL i-a prestat pârâtei ÎCS „Delamode Moldova” SRL serviciile nominalizate, care se confirmă prin înscrisurile anexate (f.d.-12-168, vol. I), pentru care ultima nu s-a achitat integral, acumulând datoria în mărime de 294033,30 lei, confirmată prin Actul de verificare din 10 septembrie 2014, (f.d.-170, vol. I).

În scopul remedierii pe cale amiabilă a litigiului, reclamanta SC „Damidor” SRL a expediat în adresa pârâtei ÎCS „Delamode Moldova” SRL cererea prealabilă (f.d. 171, vol.I), care, conform avizului de receptivă (f.d.-173, vol. I), a fost recepționată de către ultima la 01 noiembrie 2014, prin care i-a solicitat în termen de 7 zile să semneze factura WH0241727 din 02 septembrie 2014 și factura WH 0241724 din 02 septembrie 2014, actul de verificare între ele, precum și să achite integral datoria în mărime de 294033,30 lei, însă, prin scrisoarea din 10 noiembrie 2014, (f.d.174-175, vol.I), ultima a restituit aceste documente și a refuzat satisfacerea solicitărilor înaintate sub niște pretexte neavute.

Conform art.514 Cod civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii, iar potrivit art. 512 alin.(1) același Cod, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Conform art.513 alin.(1) Cod civil prevede că, debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună credință și diligență la momentul așterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației, iar art.572 alin.(2) al aceluiași Cod prevede că, obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul potrivit.

Conform art.980 alin.(1) Cod civil, prin contractul de transport, o parte (cărăuș, transportator) se obligă față de cealaltă parte (pasager sau client) să o transporte împreună cu bagajele ei sau, respectiv, să transporte încărcătura la locul de destinație, iar cealaltă parte se obligă să plătească remunerația convenită.

După cum rezultă din materialele cauzei, SC „Damidor” SRL și-a executat integral obligațiile contractuale de prestare a serviciilor de transport internațional de mărfuri, iar pârâta ÎCS „Delamode Moldova” SRL nu și-a onorat integral obligațiile, refuzând plata remunerației convenite.

Astfel, reieșind din faptul că din materialele cauzei se confirmă suma datoriei solicitate de reclamantă, iar argumentele apelantei vis a vis de aceste aspecte sunt neîntemeiate, Colegiul ajunge la concluzia menținerii ca legale a hotărîrii instanței de fond prin care s-a încasat de la ÎCS „Delamode Moldova” SRL în beneficiul SC „Damidor” SRL datoria în mărime de 294033,30 lei.

În conformitate cu prevederile art.82 CPC, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a pricinii.

În conformitate cu prevederile art.94 alin.(1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză toate cheltuielile de judecată.

Potrivit ordinului de plată, nr.49 din 14 noiembrie 2014, (f.d.6, vol.I), reclamanta SC „Damidor” SRL la momentul înaintării acțiunii în instanța de fond a achitat taxa de stat în mărime de 8821 lei.

Prin urmare, se constată că instanța de fond legal și întemeiat a dispus de a încasa de la ÎCS „Delamode Moldova” SRL în beneficiul reclamantei SC „Damidor” SRL și această sumă.

În conformitate cu prevederile art.96 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Alin.(1¹) al aceluiași articol prevede că, cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Totodată, practica Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la cheltuielile de asistență juridică relevă că, cheltuielile pentru asistența juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime.

Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: a) dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); b) lista detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul). Pentru determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ține cont de: a) complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; b) aportul avocatului la soluționarea cauzei; c) timpul și munca depusă de avocat; d) aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a normelor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); e) faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; f) rezultatul obținut; g) restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; h) natura și durata relației dintre avocat și client; i) experiența, reputația și abilitatea avocatului; j) justificarea ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; k) suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; l) alți factori, la discreția instanței.

Astfel, potrivit bonului de plată Seria EZ nr.000255 din 21 septembrie 2016, intimata SC „Damidor” SRL a suportat cheltuielile de asistență juridică în instanța de apel în valoare de 1500 lei.

Deci, având în vedere cele menționate, Colegiul conchide că, solicitarea reclamantei/intimate de compensare a cheltuielilor de asistență juridică urmează a fi admisă parțial, or reieșind din complexitatea cauzei, numărul ședințelor de judecată, aportul avocatului la soluționarea cauzei rezultatul obținut, este real, necesar și rezonabil de acordat, suma de 750 lei.

Astfel, reieșind din faptul că prima instanță a constatat și a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, aplicat corect normele de drept material și normele de drept procedural și ca rezultat a emis o hotărîre legală și întemeiată, luînd în considerare că argumentele formulate în cererea de apel s-au dovedit a fi nefondate, Colegiul consideră că apelul urmează a fi respins, cu menținerea hotărîrii primei instanțe.

În conformitate cu art.385, 389-390 din CPC, Colegiul civil

Decide:

Se respinge cererea de apel declarată de ÎCS „Delamode Moldova” SRL.

Se menține hotărîrea judecătorească Botanica, mun.Chișinău, emisă la 11 aprilie 2016, în pricina civilă nr.2c-1146/16, intentată la cererea lui SC „Damidor” SRL de chemare în judecată a ÎCS „Delamode Moldova” SRL privind încasarea datoriei.

Se încasează de la ÎCS „Delamode Moldova” SRL în beneficiul SC „Damidor” SRL cheltuielile pentru asistența juridică în instanța de apel în valoare de 750 (sente șapte sute cincizeci) lei.

pentru valoarea de 750 (șapte sute cincizeci) lei.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni din data comunicării deciziei integrale.

Președintele completului, judecătorul

Maria Guzun

Judecătorii

Lidia Bulgac

Iurie Cotruță